

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Ivony Šubrtové ve věci

žalobce: **M. M.**
zastoupen JUDr. Pavlem Pokorným, advokátem
se sídlem Veverkova 1341/1, Hradec Králové

proti
žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem v Praze 4, náměstí Hrdinů 1634/3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. září 2018, č. j. MV-99708-4/SO-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a rozhodnutí správního orgánu

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky (dále také jen „správní orgán I. stupně“ nebo „prvoinstanční správní orgán“ nebo „prvostupňový správní orgán“), ze dne 25. 6. 2018, č. j. OAM-10463-61/TP-2016, kterým byla podle § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žalobcová žádost o povolení k trvalému pobytu podaná dne 7. 7. 2016 podle § 66 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Současně bylo rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrzeno.

2. Důvodem pro zamítnutí uvedené žalobcovy žádosti byla skutečnost, že žalobce jako zletilé dítě cizince, jenž na území České republiky pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, nesplnil podmínku nezaopatřenosti stanovenou v § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť v průběhu řízení bylo zjištěno, že ke dni 14. 11. 2017 dovršil 26 let věku a přestal tak splňovat věkovou hranici nezaopatřenosti stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“).

II. Podstata žalobních bodů

3. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí a navrhl jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalobce uvedl, že dne 7. 7. 2016 podal žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky za účelem sloučení rodiny dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Popsal průběh správního řízení a zdůraznil, že k okamžiku podání žádosti věkové hranice 26 let ještě nedosáhl. Žil společně s otcem, který je na území České republiky legálně, má legální příjmy k zabezpečení svého života a zajišťuje i ekonomický standard rodiny včetně studia žalobce. Toto studium má být ukončeno zkouškami v roce 2019. Uvedená žádost představovala jedinou možnost pro udělení pobytu k danému účelu, tedy zajištění života a studia. Zamítnutí žádosti před dokončením studia znamená pro žalobce újmu na studiu, nemluvě o vztazích s rodinou. Poškozuje tak jeho práva z hlediska mezinárodních smluv.
5. Dále žalobce uvedl (bez bližšího vysvětlení), že hranice 26 let byla u občanů České republiky nacházejících se ve stejné životní pozici, jako on, v novém občanském zákoníku zrušena. Zdůraznil, že se nespolehl pouze na svoje rodinné příslušníky, a požádal si o živnostenské oprávnění. Tuto samostatnou výdělečnou činnost provozuje již od března 2018 a umí se tak zabezpečit.
6. Chtěl proto svoji žádost o povolení k pobytu změnit pokud jde o účel pobytu, ale žádost nebyla příslušným státním orgánem přijata, protože si neprodloužil pobyt další žádostí o strpění. Když žádost o strpění podal, bylo mu řečeno, aby se zastavil později, a když tak učinil, řekli mu, že k podání žádosti již uplynul termín, materiál o něm že byl skartován a novou žádost může podat až po pětiletém pobytu uděleném v jiné formě účelu pobytu. V návaznosti na to vyjádřil žalobce přesvědčení, že jeho žádost v posuzované věci byla zamítnuta v důsledku nepřiměřených průtahů v řízení o ní a posléze i v důsledku obstrukcí, které ve vyřizování jeho žádosti nepochybně byly.
7. Správní orgány podle něho opomenuly, že jeho vazby v zemi původu jsou nenávratně zpřetrhány, že jeho rodina, tedy otec, žije na základě povolení k trvalému pobytu v České republice. Návrat do země původu by tak pro žalobce znamenal nepřiměřený zásah do jeho rodinných a soukromých práv. Nemůže souhlasit se závěry napadeného rozhodnutí, že důvody jeho žádosti nejsou svojí povahou hodné zvláštního zřetele, neboť nejsou nijak výjimečné a legalizaci jeho pobytu na území České republiky že je možné řešit jiným pobytovým oprávněním.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost.
9. Setrval na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí a odkázal zejména na jeho část III., v níž se k námitkám žalobce dostatečně podrobně vyjádřil.

IV. Jednání soudu

10. Při jednání soudu dne 8. 12. 2020 zástupce žalobce v podstatě pouze zopakoval obsah žaloby a předložil doklady, že v České republice ke dni 30. 6. 2020 žalobce studoval, že na jejím území trvale pobývá a že zde pracuje coby osoba samostatně výdělečně činná a má dostatek prostředků na živobytí. Žalovaný se jednání nezúčastnil.

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Krajský soud následně přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “s. ř. s”).
12. Krajský soud předesílá, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).
13. Rovněž opakuje, že podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tak platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu; k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. června 2005, 5 č. j. 7 Afs 104/2004-54 nebo např. rozsudek téhož soudu ze dne 18. července 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42 (veškerá judikatura citovaná v tomto rozhodnutí je dostupná na www.nssoud.cz). Není tedy úkolem správního soudu, aby za žalobce pochybení správních orgánů v průběhu správního řízení či důvody nezákonnosti jejich rozhodnutí vyhledával, jak naznačil žalobce v závěru žaloby.
14. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že o žádosti žalobce ze dne 7. 7. 2016 o trvalý pobyt dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců rozhodl prvoinstanční správní orgán nejprve rozhodnutím ze dne 13. 6. 2017, č. j. OAM-10463-41/TP-2016, a to zamítavě. K odvolání žalobce bylo toto rozhodnutí zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 3. 10. 2017, č. j. MV-101405-4/SO-2017. Po vrácení věci k dalšímu řízení rozhodlo Ministerstvo vnitra o žádosti znovu rozhodnutím ze dne 19. 12. 2017, č. j. OAM-10463-48/TP-2016, a to tak, že žádost znovu zamítlo. K odvolání žalobce však bylo toto rozhodnutí znovu žalovaným zrušeno a to rozhodnutím ze dne 11. 4. 2018, č. j. MV-19130-7/SO-2018. Prvoinstanční správní orgán po vrácení věci k dalšímu řízení poté rozhodl tak, jak je uvedeno již v části I. tohoto rozsudku.
15. V posuzované věci není pochyb o tom, že pokud jde o skutkový stav věci, musí správní orgány vycházet ze stavu, který tu byl v době jejich rozhodování (byť by se jednalo o

rozhodování opakované v důsledku skutečnosti, že odvolací orgán prvoinstanční rozhodnutí zruší a věc vrátí správnímu orgánu I. stupně k dalšímu řízení, jako se tomu stalo opakovaně v projednávané věci), nikoliv v době podání žádosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 20148, č. j. 1 Azs 397/2017-31).

16. Z toho důvodu se jeví nesporným, že správní orgán I. stupně nemohl ve svém rozhodnutí ze dne 25. 6. 2018, č. j. OAM-10463-61/TP-2016, rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 7. 7. 2016 o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců jinak, než ji zamítnout z důvodu, že nebyly potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu dle § 66 tohoto zákona.
17. Dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se totiž povolení k trvalému pobytu bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území České republiky vydá cizinci, který o toto povolení žádá jako zletilé nezaopatřené dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců.
18. Ke dni rozhodování prvoinstančního správního orgánu však žalobce nesplňoval zcela nepochybně tu ze shora uvedených podmínek, že by byl zletilým nezaopatřeným dítětem. Dne 14. 11. 2017 totiž dovršil věk 26 let, v důsledku čehož nemohl splnit podmínky nezaopatřenosti ve smyslu § 11 zákona o státní sociální podpoře, podle něhož se nezaopatřenost posuzuje s ohledem na ustanovení § 178a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Právní závěry správních orgánů ohledně posouzení této právní otázky tak považuje krajský soud za správné a zákonné, v podrobnostech odkazuje na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů.
19. Na tomto závěru nemohou ničeho změnit námitky žalobce, že ke dni podání žádosti věku 26 let ještě nedosáhl, že v České republice stále studuje, že se zároveň sám uживí coby osoba samostatně výdělečně činná, či že zde fakticky pobývá. Tyto skutečnosti (a soud je nezpochybňuje) nejsou způsobilé nahradit absenci shora uvedené zákonné podmínky.
20. Stejně tak jako skutečnost namítaná žalobcem, že výrok napadeného rozhodnutí je důsledkem nečinnosti a průtahů správních orgánů v daném správním řízení. Krajský soud sice musí dát žalobci za pravdu v tom, že řízení trvalo nadstandardně dlouho (o žádosti žalobce ze dne 7. 7. 2016 rozhodl správní orgán I. stupně poprvé až dne 13. 6. 2017; jeho rozhodnutí bylo navíc žalovaným dvakrát zrušeno). Tato skutečnost však nemůže založit nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce měl právní prostředky, kterými se mohl proti nečinnosti správních orgánů bránit, např. žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s., ale této možnosti nevyužil.
21. Bez významu jsou rovněž jeho tvrzení, že nebyla v mezidobí přijata jeho žádost o trvalý pobyt na území České republiky z důvodu podnikání. O této skutečnosti nejsou ve správním spise žádné doklady, ty nepředložil ani žalobce. Ale ani toto tvrzení (i kdyby bylo pravdivé) není pro posouzení důvodnosti žaloby významné.
22. Jako jedinou relevantní tak zůstala námitka žalobce, že toto rozhodnutí nepřiměřeným způsobem zasáhlo do jeho soukromého a rodinného života.
23. Dle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav,

povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Dle odst. 3 téže normy přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona posuzuje správní orgán pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.

24. Tato právní problematika se stala předmětem četné judikatury správních soudů. Z ní lze dovodit obecný závěr, že posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29). Uvedenou povinnost ovšem mají správní orgány pouze za předpokladu, pokud cizinec v řízení před nimi sám nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 citované Úmluvy dostatečně konkrétně namítne (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016-46 nebo ze dne 19. 12. 2019, č. j. 10 Azs 263/2019-30).
25. Nelze totiž současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30). Dle krajského soudu je tedy třeba i v případě žádosti o povolení k trvalému pobytu přiměřenost dopadu rozhodnutí do shora uvedených práv žadatele posuzovat. A to při vědomí, že čl. 8 Úmluvy negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území členského státu a nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytového oprávnění.
26. V projednávané věci žalobce námitku nepřiměřenosti zásahu do svého rodinného a soukromého života vznesl, ovšem až v odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 25. 6. 2018, č. j. OAM-10463-61/TP-2016, tedy proti poslednímu z prvoinstančních rozhodnutí (viz shora). Nutno ovšem říci, že ve velmi obecné rovině. Uvedl toliko, že prvoinstanční správní orgán nezohlednil Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i Úmluvu o právech dítěte, že odvoláním napadené rozhodnutí negativně a nepřipustně dopadá na jeho osobní a rodinný život, v čemž právě spatřoval nepřiměřený zásah do svého soukromého a rodinného života, studia a ekonomického zázemí. V souvislosti s tím uvedl, že jeho vazby do země původu jsou nenávratně zpřetrhány a že tam nemá žádné vlastnictví a kontakty. Na území České republiky že pak má společenské vazby a zázemí a snaží se o ekonomické vazby a integraci.
27. Tato tvrzení však dle názoru krajského soudu nejsou dostatečně konkrétní, zejména ne k tomu, aby umožnila správnímu orgánu (v daném případě žalovanému coby orgánu odvolacímu) přezkoumat eventuální přiměřenost předmětného zásahu. Předně krajský soud poukazuje na to, že žalobce měl (s ohledem na délku a shora popsany procesní průběh přezkoumávaného správního řízení) opravdu dostatečný prostor k uplatnění a precizaci tohoto tvrzení, jakož i ke sdělení všech okolností, které jsou dle jeho názoru pro posouzení přiměřenosti relevantní (po dosti dlouhou dobu byl navíc ve správním řízení zastoupen zmocněncem). Neučinil tak však ani v řízení před správním orgánem I. stupně (ačkoliv ten rozhodoval v dané věci třikrát), kde by to po rozumu věci bylo

možné nejvíce očekávat, ale ani v odvoláních proti prvním dvěma rozhodnutím prvoinstančního správního orgánu. Tomu tak nelze vytýkat, že se touto otázkou ve svém posledním rozhodnutí ze dne 25. 6. 2018, č. j. OAM-10463-61/TP-2016, nezabýval. Žalobce ji totiž do té doby nenastolil.

28. V této souvislosti nutno připomenout, že břemeno tvrzení tíží primárně žadatele o konkrétní pobytové oprávnění. Je to totiž sám žadatel, kdo disponuje relevantními informacemi ze svého soukromého a rodinného života a kdo nejlépe může vylicít specifika svého soukromého a rodinného života. Žadatel tedy má povinnost správnímu orgánu uvést informace ze svého soukromého a rodinného života, o nichž se domnívá, že jsou pro posouzení věci relevantní. Správní orgán pak při posouzení zpravidla může vycházet jen z toho, co účastník uvede a osvědčí.
29. Žalovaný v napadeném rozhodnutí se pak odvolací námitkou žalobce zabýval v míře obecnosti, která korespondovala s mírou obecnosti žalobcových tvrzení, která byla, jak plyne ze shora uvedeného, velmi vysoká. Uvedl, že prvostupňové správní rozhodnutí podle něj není v rozporu ani s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod, ani s Úmluvou o právech dítěte, která již na žalobce navíc nedopadá, protože je zletilý. Opakovaně zdůrazňoval, že v důsledku zamítavého rozhodnutí žalobce neztratil možnost legalizovat svůj pobyt na území České republiky a pokračovat v započatém studiu střední školy (v souvislosti s tím poukázal zejména na možnost žádosti o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem studia dle § 30 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Žalobcem uváděné důvody žádosti o trvalý pobyt na území České republiky, tj. soužití zletilého žalobce s otcem a dokončení studia, neshledal svojí povahou hodnými zvláštního zřetele, neboť nejsou nijak výjimečné a situace žalobce se zásadně neliší od jiných jeho krajanů, kteří v České republice za účelem studia, zaměstnání či podnikání pobývají ve velkém počtu. V žalobcově případě tak dle žalovaného nejsou dány důvody, pro které by měl být jeho případ posuzován rozdílně v porovnání se skutkově shodnými nebo podobnými případy, které se vyskytly v rozhodovací praxi žalovaného.
30. Dle názoru krajského soudu se tak žalovaný otázkou přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce zabýval způsobem přezkoumatelným a dostatečným vzhledem k obsahu žalobcových tvrzení. S jeho závěry se krajský soud ztotožňuje. Pokud žalobce chtěl, aby správní orgány tuto jeho námitku posuzovaly důkladněji, měl s takovým tvrzením přijít jednak dříve, hlavně ale měl podrobně rozvést, v čem konkrétně onu nepřiměřenost rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti spatřuje. Nebylo povinností žalovaného coby odvolacího orgánu, aby jej za tím účelem vyzýval k doplnění odvolání, které jinak žádné vady podání, které by bylo nutné odstranit, nevykazovalo.
31. Ostatně obsah žalobní námítky o nepřiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do rodinných a soukromých práv žalobce zůstal stejně nekonkrétní jako obsah námítky odvolací, žalobce ji ani v reakci na shora popsané závěry žalovaného ohledně této problematiky nikterak nerozhojnil, v podstatě se omezil pouze na konstatování, že s nimi nesouhlasí.
32. Krajský soud tak nemohl dát žádné žalobní námitce za pravdu a nezbylo mu, než žalobu, jako nedůvodnou, ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s., zamítnout.

VI. Náklady řízení

33. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 15. prosince 2020

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu